

Образложење
уз додјелу књижевне награде *Извишкра Његошева*
Миодрагу Павловићу

Књижевна награда која носи Његошево име вишеструко обавезује и неизоставно тражи од жирија који о награди одлучује да избор добитника буде утемељен на чињеници дубље сродности с Његошевим дјелом и његовом укупном духовном појавом, сродности која на први поглед и не мора бити уочљива. У случају Миодрага Павловића, првог добитника ове награде, та сродност заиста постоји и неизбјежно се намеће преко оног елемента који пресудно обиљежава његов књижевни опус, елемента монументалности. Није само ријеч о вањским показатељима те чињенице, дугом Павловићевом трајању у српској књижевности и великом броју књига које свједоче о том трајању, већ се знатно прије тога намеће унутрашња снага духовног прегнућа и истрајност замисли на којима су настајала Павловићева дјела, у сталном дограђивању и сучељавању с новим изазовима.

Стваралачки присутан безмало шест деценија, Миодраг Павловић је жива чињеница историје српске књижевности и читава једна разноврсна библиотека. Жанровски изразито разнолик, он је превасходно пјесник, мада је темељит увид у савремену српску књижевност незамислив без познавања онога што је Павловић урадио као есејиста и антологичар. Оно што је данас критичка свијест о српској поезији, у пуноћи њеног дугог трајања и многобројних унутрашњих мијена, добрим дијелом засновано је на увидима и промишљањима управо Миодрага Павловића. Иста та свијест, естетички преобликована и умјетнички разиграна, уграђена је и у Павловићево пјесничко дјело, које је веома брзо, одмах након гласовитих и превратничких раних збирки *87 песама* и *Стуб сећања* из раних педесетих година двадесетог вијека, показало своју особитост и потпуну препознатљивост на трагу укључивања поетске мисли у трагање за тајнама искони, у историјско и културолошко преиспитивање древних цивилизација, при чему су оне балканске представљале сами центар тог интереса. У крајњој линији, десетак кључних Павловићевих пјесничких књига таквог усмјерења представљају недјељиву цјелину која у српској поезији првенствено својом антрополошком димензијом и амбицијом нема премца. Павловићев велики пјеснички пројекат је ријетко и драгоцјено свједочанство о томе да пословична а трагична фрагментарност српске културе није и не мора бити и њена једина судбина. Ипак, било би недостатно свести Павловићеву поезију само на те велике кругове којима је описана тежња докучивања древног памћења; она је за све то вријеме сопственог умјетничког обликовања била отворена и за изазове свога времена, бременитог пријетњама и страховима модерне цивилизације, нарочито њеног драматичног сучељења с вјечитим и кључним питањем смисла човјековог постојања. О томе убједљиво свједоче и књиге које је Павловић објавио у претходне двије године, показујући непосусталу стваралачку концентрацију, књиге које су га и препоручиле за награду *Извишкра Његошева*, пјесничка остварења *Живот у јарузи* и *Рајске изреке*, те прозна књига *Бесовски вртлози*.

Рене Токић